

CSIKY-NAPI VERSENY feladatai

A Csiky Gergely Főgimnázium igazgatója és tanárai a verseny harmadik fordulójára a következő tételeket tűzték ki kidolgozásra:

Logika:

Magyarázzák el, miért hibás az alábbi syllogismus cornutus!

Egy krokodilus elrabolt egy lányt és az azt visszakérő anyának azt mondta, hogy a lányt visszaadja, ha kérdésére tőle (az anyától) igaz feleletet kap. A krokodilus ezt a kérdést intézte az anyához: „Vissza fogom neked adni a gyermeket?” Az anya így felelt: „Te nem fogod a gyermeket visszaadni.” Most a krokodilus így szólt: „Te vagy igazat mondtál vagy nem igazat. Ha igazat mondtál, akkor a gyermeket nem adhatom vissza; mert ha visszaadnám, nem igazzá válnék, a mit mondtál. Én pedig csak azon esetben adom vissza a gyermeket, ha feleleted igaz. — Ha ellenben nem igazat mondtál, akkor nem adhatom vissza a gyermeket előbbi kikötésünk folytán.”

Erre az asszony ezeket mondta: „Te mindenképen vissza fogod nekem adni a gyermeket. Ha igazat mondtam, akkor visszaadod a gyermeket, mert ebben állapotunk meg. Ha nem igazat mondtam, akkor vissza kell adnod a gyermeket, mert csak így válik nem igazzá az, a mit mondtam (t. i. „te nem adod vissza a gyermeket.”)

10 pont

Szónoklattan

Írjanak egy szónoki beszédet (15-25 sor), melyben a magyar nyelv megtanulásának fontosságát hangsúlyozzák hazánk más anyanyelvű lakosainak. Természetesen igyekezzenek betartani a szónoki beszéd részeit (principium, narratia, egressus, propositio, partitio, argumentatio, refutatio, peroratio).

20 pont

Magyar nyelv

Alkossanak 20-25 mondatos érvelő szöveget, melynek témája a következő legyen: a sok és kellő megválasztás nélküli olvasás káros következményei.

Pontozzák a témához való igazodást, az érvelő szöveg követelményeinek betartását, a meghatározott terjedelmi követelményeknek való megfelelést és a helyesírást.

30 pont

Matematika

1. Megoldandó a következő matematikai feladat, amely az 1577-ben megjelent **Debreceni Aritmetika** című műből ismert:

Mass fél sing posztot veszöc ötuen pénzen, vallyon negyed fél singöt högy vehetöc?

10 pont

2. A XVI. században a reformáció megjelenése maga után vonta a matematikában a latin nyelv felcserélését magyarra. Az évek során kisebb nagyobb sikerrel próbálták magyarosítani a kifejezéseket. Keressék meg a következő matematikai kifejezések mai megfelelőit, (van, aminél érthető, hogy miért nem maradt fenn) és adjanak rá példát, vagy rajzolják le! (minden fogalom 2 pontot ér)

osztalom

teke

buta szeglet

gerend

összrendező

egyközény

külke

hegyes gömbölyeg

veszett gyök

kebel/ pótkebel